

Czwartek, 6 października 2016 r.

P8_TA(2016)0384

Wykonanie rozporządzenia w sprawie materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 6 października 2016 r. w sprawie wykonania rozporządzenia w sprawie materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością ((WE) nr 1935/2004) (2015/2259(INI))

(2018/C 215/11)

Parlament Europejski,

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1935/2004 z dnia 27 października 2004 r. w sprawie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz uchylające dyrektywy 80/590/EWG i 89/109/EWG ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Komisji (WE) nr 2023/2006 z dnia 22 grudnia 2006 r. w sprawie dobrej praktyki produkcyjnej w odniesieniu do materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością ⁽²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Komisji (UE) nr 10/2011 z dnia 14 stycznia 2011 r. w sprawie materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych przeznaczonych do kontaktu z żywnością ⁽³⁾,
- uwzględniając europejską ocenę wdrażania rozporządzenia (WE) nr 1935/2004 w sprawie materiałów do kontaktu z żywnością, która to ocena została przeprowadzona przez Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego w maju 2016 r. ⁽⁴⁾,
- uwzględniając sprawozdanie z warsztatów pt. „Materiały przeznaczone do kontaktu z żywnością – jak zapewnić bezpieczeństwo żywności i innowacje technologiczne w przyszłości?“, które odbyły się w Parlamencie Europejskim w dniu 26 stycznia 2016 r. ⁽⁵⁾,
- uwzględniając najbardziej aktualne sprawozdanie Komisji w sprawie toksyczności mieszanin ⁽⁶⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji skierowany do Rady w sprawie połączonego oddziaływania chemikaliów – mieszanin chemicznych (COM(2012)0252),
- uwzględniając konkluzje przyjęte przez Radę Ministrów ds. Środowiska w dniu 22 grudnia 2009 r. w sprawie połączonego oddziaływania chemikaliów ⁽⁷⁾,
- uwzględniając decyzję 1386/2013/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2020 r. „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety” ⁽⁸⁾, która między innymi uznaje potrzebę poruszenia przez Unię we wszystkich odnośnych przepisach unijnych kwestii połączonego oddziaływania chemikaliów i obaw związanych z bezpieczeństwem w odniesieniu do substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego,
- uwzględniając ocenę zawartą w sprawozdaniu przygotowanym na potrzeby Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (UNEP) i Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) pt. „State of the science of endocrine disrupting chemicals – 2012” (Stan wiedzy w 2012 r. na temat substancji chemicznych zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego) ⁽⁹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie

⁽¹⁾ Dz.U. L 338 z 13.11.2004, s. 4.

⁽²⁾ Dz.U. L 384 z 29.12.2006, s. 75.

⁽³⁾ Dz.U. L 12 z 15.1.2011, s. 1.

⁽⁴⁾ PE 581.411.

⁽⁵⁾ PE 578.967.

⁽⁶⁾ Kortenkamp 2009. http://ec.europa.eu/environment/chemicals/effects/pdf/report_mixture_toxicity.pdf

⁽⁷⁾ <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=PL&f=ST%2017820%202009%20INIT>

⁽⁸⁾ 7. unijny program działań w zakresie środowiska: Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 171, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/pl/TXT/?uri=CELEX:32013D1386>

⁽⁹⁾ <http://www.who.int/ceh/publications/endocrine/en/>

Czwartek, 6 października 2016 r.

Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE ⁽¹⁾ („rozporządzenie REACH”),

- uwzględniając art. 52 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A8-0237/2016),
- A. mając na uwadze, że w rozporządzeniu (WE) nr 1935/2004 ustanowiono ogólne wymogi bezpieczeństwa dla wszystkich materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w celu zapobiegania migracji do żywności substancji w ilościach wystarczających, by zagrozić zdrowiu ludzkiemu lub spowodować niemożliwe do przyjęcia zmiany w składzie takiej żywności lub pogorszenie jej cech organoleptycznych;
- B. mając na uwadze, że w załączniku I do rozporządzenia ramowego wymieniono 17 materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (FCM), które mogą zostać objęte szczególnymi środkami prawnymi;
- C. mając na uwadze, że z powyższych 17 tylko 4 materiały objęte są szczególnymi środkami unijnymi: tworzywa sztuczne (w tym tworzywa sztuczne pochodzące z recyklingu), wyroby ceramiczne, regenerowana celuloza oraz aktywne i inteligentne materiały i wyroby;
- D. mając na uwadze, że istnieje silna potrzeba przeprowadzenia przeglądu pewnych konkretnych środków UE, w szczególności dyrektywy Rady 84/500/EWG w sprawie wyrobów ceramicznych;
- E. mając na uwadze, że odnośnie do 13 pozostałych materiałów wymienionych w załączniku I państwa członkowskie mogą przyjąć przepisy krajowe;
- F. mając na uwadze, że wiele państw członkowskich już wprowadziło różne środki dotyczące pozostałych indywidualnych materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością lub pracuje obecnie nad takimi środkami; mając na uwadze, że w odniesieniu do tych środków krajowych zasada wzajemnego uznawania nie funkcjonuje, a zatem nie można zapewnić sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego ani wysokiego poziomu ochrony zdrowia, zgodnie z rozporządzeniem ramowym i traktatami;
- G. mając na uwadze, że materiały nieregulowane szczególnymi środkami unijnymi mogą stanowić poważne zagrożenie dla zdrowia publicznego i doprowadzić do utraty zaufania konsumentów, niepewności prawnej i wzrostu kosztów przestrzegania przepisów dla podmiotów gospodarczych, które często są przerzucane na konsumentów na dalszym etapie łańcucha dostaw, co prowadzi do spadku konkurencyjności i hamuje innowacje; mając na uwadze, że według europejskiej oceny wdrażania przeprowadzonej przez Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego (EPRS) w maju 2016 r. istnieje szeroki konsensus wśród wszystkich zainteresowanych podmiotów co do tego, że brak jednolitych środków jest szkodliwy dla zdrowia publicznego i ochrony środowiska oraz dla sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego;
- H. mając na uwadze, że zasady „lepszego stanowienia prawa” nie powinny opóźniać jakichkolwiek środków mających na celu zapobieganie potencjalnie poważnym lub nieodwracalnym skutkom dla zdrowia ludzkiego i/lub środowiska lub redukcję tych skutków, zgodnie z zasadą ostrożności zapisaną w traktatach UE;
- I. mając na uwadze, że substancje zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego i substancje genotoksyczne zawarte w materiałach przeznaczonych do kontaktu z żywnością są szczególnie problematyczne zarówno w kontekście zdrowia publicznego, jak i środowiska; mając na uwadze, że właściwości zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego ani genotoksycznych nie można obecnie wiarygodnie przewidzieć w oparciu o skład chemiczny, a zatem należy zachęcać do przeprowadzania testów biologicznych jako opcjonalnego środka zapobiegawczego mającego na celu zagwarantowanie bezpieczeństwa chemicznie złożonych materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością; mając na uwadze, że powinno się zachęcać do prowadzenia badań poświęconych rozwojowi testów analitycznych i toksykologicznych, aby zagwarantować solidną i racjonalną pod względem kosztów ocenę bezpieczeństwa materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, dla dobra konsumentów, środowiska i producentów;
- J. mając na uwadze, że szkodliwe mikroorganizmy (czynniki chorobotwórcze lub powstające w wyniku psucia się), jakie mogą zanieczyszczać materiały przeznaczone do kontaktu z żywnością, oraz środki biobójcze, które mogą być używane, aby zmniejszyć ich liczbę, również stanowią zagrożenie dla zdrowia publicznego;

⁽¹⁾ Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1.

Czwartek, 6 października 2016 r.

- K. mając na uwadze, że niektóre produkty spożywcze mają kontakt przez długi czas z bardzo różnymi materiałami opakowaniowymi;
- L. mając na uwadze, że skuteczniejsza koordynacja wszystkich przepisów mających znaczenie dla korzystania z materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością mogłaby przyczynić się do lepszej ochrony zdrowia konsumentów i ograniczenia oddziaływania materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, w szczególności materiałów opakowaniowych na środowisko;
- M. mając na uwadze, że skuteczniejsza koordynacja wszystkich przepisów, które dotyczą materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, w tym rozporządzenia REACH, przyczyniłaby się do zwiększenia efektywności gospodarki o obiegu zamkniętym;
- N. mając na uwadze, że szczególne środki powinny być oparte na dowodach naukowych; mając na uwadze, że na płaszczyźnie naukowej pozostało wiele niewiadomych, w związku z czym potrzebne są dalsze badania naukowe;
- O. mając na uwadze, że według Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) nanotechnologia i nanomateriały to nowe zmiany technologiczne, a materiały przeznaczone do kontaktu z żywnością są jednym z sektorów, w których wykorzystuje się nanomateriały; mając na uwadze, że szczególne właściwości nanomateriałów mogą wpłynąć na ich profil toksykokinetyczny i toksykologiczny, jednak w odniesieniu do tych aspektów dostępne są ograniczone informacje; mając na uwadze, że istnieje również dużo niewiadomych wynikających z trudności w określaniu, wykrywaniu i mierzeniu nanomateriałów w żywności i w matrycach biologicznych oraz z ograniczonej dostępności danych na temat toksyczności i metod testowania;
- P. mając na uwadze, że oceny zagrożenia zdrowia i środowiska na szczeblu UE ograniczają się obecnie do oceny pojedynczych substancji i nie biorą pod uwagę rzeczywistych warunków użytkowania, czyli połączonego i skumulowanego narażenia na kontakt w związku z różnymi drogami i rodzajami produktów, nazywanego również efektem „koktajlu” lub „mieszanki”;
- Q. mając na uwadze, że zgodnie z zaleceniem Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO)/WHO z 2009 r.⁽¹⁾ oceny narażenia powinny obejmować ogół populacji, lecz również grupy krytyczne, które są szczególnie wrażliwe lub można się spodziewać, że będą w większym stopniu narażone niż ogół społeczeństwa (np. niemowlęta, dzieci);
- R. mając na uwadze, że należy zapewnić identyfikowalność materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością na wszystkich etapach łańcucha dostaw w celu ułatwienia kontroli, zwrotów wadliwych produktów, informowania konsumentów oraz określania odpowiedzialności;
- S. mając na uwadze, że etykietowanie jest bardzo bezpośrednim i skutecznym narzędziem informowania konsumenta o cechach produktu;
- T. mając na uwadze, że horyzontalne podejście do substancji we wszystkich sektorach gospodarki nadaje przepisom spójność, a przedsiębiorstwom gwarantuje przewidywalność;
- U. mając na uwadze, że rozwój jednolitych unijnych metod badawczych dla wszystkich materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przyczyniłby się do podniesienia poziomu zdrowia i ochrony środowiska w całej UE;
- V. mając na uwadze, że jedną z możliwości uzupełnienia określonych szczególnych środków byłoby wprowadzenie kontroli bezpieczeństwa dla gotowych wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością;

Wdrożenie w państwach członkowskich unijnego ustawodawstwa dotyczącego materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością: sukcesy i luki

1. przyznaje, że rozporządzenie ramowe stanowi solidną podstawę prawną, której cele są nadal aktualne;
2. podkreśla, że choć należy skoncentrować się przede wszystkim na przyjęciu szczególnych środków w odniesieniu do owych 13 materiałów, które nie zostały jeszcze uregulowane na poziomie UE, wszystkie odnośne zainteresowane strony zwracają uwagę, że istnieją niedociągnięcia w zakresie wdrażania i egzekwowania obowiązujących przepisów;
3. spodziewa się przeglądu przepisów krajowych przyjętych przez państwa członkowskie w odniesieniu do niezharmonizowanych materiałów, który to przegląd wkrótce przeprowadzi Wspólne Centrum Badawcze Komisji; wzywa Komisję, by wykorzystała ten przegląd jako podstawę do opracowania wymaganych środków;

⁽¹⁾ Ostatnie zmiany jeśli chodzi o ocenę ryzyka dotyczącą obecności chemikaliów w żywności i ich potencjalny wpływ na ocenę bezpieczeństwa substancji wykorzystywanych w materiałach przeznaczonych do kontaktu z żywnością – Dziennik EFSA 2016; 14 (1):4357 (28 s.) <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4357>

Czwartek, 6 października 2016 r.

4. zaleca, by przy opracowywaniu niezbędnych środków Komisja uwzględniła ocenę wdrożenia na szczeblu europejskim wykonaną przez EPRS oraz już obowiązujące lub przygotowywane środki krajowe;
5. wskazuje, że ze względu na występowanie na rynku UE materiałów, o których mowa, oraz zagrożenie, jakie stwarzają one dla zdrowia ludzi, a także aby zachować jednolity rynek materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością i produktów żywnościowych Komisja powinna niezwłocznie nadać priorytet opracowaniu szczególnych środków unijnych w odniesieniu do papieru i tektury, lakierów i powłok, metali i stopów oraz farb drukarskich i klejów;
6. podkreśla, że należy zwrócić szczególną uwagę na te materiały przeznaczone do kontaktu z żywnością – bez względu na to, czy mają z nią bezpośredni czy pośredni kontakt – z którymi wiąże się większe ryzyko migracji, takie jak materiały pozostające w kontakcie z płynami i produktami o wysokiej zawartości tłuszczów oraz materiały pozostające w kontakcie z żywnością przez dłuższy czas;
7. jest zdania, że przyjęcie kolejnych środków szczegółowych na szczeblu UE mogłoby zachęcić podmioty gospodarcze do opracowania bezpiecznych ponownie wykorzystanych i pochodzących z recyklingu materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, przyczyniając się w ten sposób do wysiłków UE zmierzających do ustanowienia bardziej efektywnej gospodarki o obiegu zamkniętym; uważa, że warunkiem tego byłaby skuteczniejsza identyfikacja i stopniowe wycofywanie tych substancji w materiałach przeznaczonych do kontaktu z żywnością, które mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia publicznego;
8. podkreśla w tym kontekście, że wykorzystanie materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością wykonanych z produktów pochodzących z recyklingu oraz ponowne wykorzystanie materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością nie powinno prowadzić do zwiększenia ilości zanieczyszczeń i/lub pozostałości w produkcie końcowym;
9. jest przekonany, że w świetle dążenia UE do przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym, należy rozwijać lepszą synergię między rozporządzeniem ramowym w sprawie materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością a gospodarką o obiegu zamkniętym, co powinno uwzględniać również szczególne środki na szczeblu UE w odniesieniu do papieru i tektury pochodzących z recyklingu; zauważa, istnieje granica wielokrotnego ponownego wykorzystania papieru i tektury poddanych recyklingowi, co wiąże się z potrzebą stałej dostawy świeżych włókien drzewnych;
10. biorąc pod uwagę ryzyko migracji do żywności olejów mineralnych z materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością i wyrobów z papieru i tektury i w oczekiwaniu na przyjęcie szczególnych środków i ewentualny zakaz stosowania olejów mineralnych w farbach drukarskich popiera dalsze badania mające na celu zapobieganie takiej migracji;
11. popiera zawarte we wniosku Komisji dotyczącym dyrektywy 94/62/WE w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych (COM(2015)0596) zwiększenie celów dotyczących recyklingu i ponownego użycia wszystkich materiałów; przypomina jednak Komisji, że celem dotyczącym recyklingu i ponownego użycia muszą towarzyszyć odpowiednie środki kontroli, aby zagwarantować bezpieczeństwo materiałów pozostających w kontakcie z żywnością;
12. zwraca uwagę na trudną sytuację małych i średnich przedsiębiorstw w łańcuchu produkcji, ponieważ z powodu braku regulacji prawnych nie są one w stanie uzyskać ani przekazywać informacji zapewniających bezpieczeństwo ich produktów;
13. uważa, że państwa członkowskie absolutnie powinny zaangażować w proces określania szczegółowych wymogów w zakresie bezpieczeństwa w odniesieniu do materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością wszystkie zainteresowane strony;
14. przyznaje, że obecny paradygmat oceny bezpieczeństwa materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością jest niewystarczający, ponieważ rola tych materiałów w zanieczyszczaniu żywności jest zasadniczo niedoceniana i brakuje informacji na temat stopnia narażenia ludzi;

Ocena ryzyka

15. jest świadomy ważnej roli, jaką odgrywa EFSA w ocenianiu ryzyka związanego z substancjami stosowanymi w materiałach przeznaczonych do kontaktu z żywnością regulowanych szczególnymi środkami; stwierdza, że z oceną ryzyka danej substancji wiąże się koszty, a zasoby EFSA są ograniczone; wzywa zatem Komisję, aby zwiększyła poziom finansowania dla EFSA, biorąc pod uwagę dodatkowe prace konieczne ze względu na większą potrzebę ocen ryzyka, jak wyszczególniono poniżej;
16. wzywa EFSA i Europejską Agencję Chemikaliów (ECHA) do ściślejszej współpracy i koordynacji w celu skutecznego wykorzystania dostępnych środków do prowadzenia kompleksowych ocen;

Czwartek, 6 października 2016 r.

17. uznaje, że aby właściwie ocenić zagrożenia wiążące się z materiałami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, należy wziąć pod uwagę zarówno substancje wykorzystywane podczas ich produkcji i przetwarzania, jak i substancje dodane w sposób niezamierzony, łącznie z zanieczyszczeniami pochodzącymi z substancji dodanych w sposób zamierzony i innymi substancjami powstającymi w reakcjach chemicznych; uznaje, że w tym celu EFSA i właściwym organom w państwach członkowskich należy jasno wskazać substancje wyjściowe; w związku z tym podkreśla znaczenie współpracy między instytucjami naukowymi i laboratoriami i z zadowoleniem przyjmuje wyrażony przez EFSA zamiar większego skoncentrowania się na gotowych materiałach i wyrobach oraz na procesie produkcji zamiast na stosowanych substancjach;
18. podkreśla znaczenie dalszych badań naukowych nad substancjami dodanymi w sposób niezamierzony (NIAS), ponieważ w przeciwieństwie do znanych substancji niebezpiecznych ich właściwości oraz struktura – zwłaszcza w tworzywach sztucznych – są często nieznanymi;
19. wzywa Komisję do dokonania przeglądu dowodów dotyczących: (i) aktualnych założeń dotyczących migracji substancji przez barierę funkcjonalną; (ii) pułapu stężenia w wysokości 10 ppb dla substancji migrujących do pożywienia, używanego przez niektóre przedsiębiorstwa i właściwe organy do podjęcia decyzji, które chemikalia należy badać pod kątem ryzyka; (iii) stopnia, w jakim bariery funkcjonalne stają się mniej skuteczne w przypadku długich okresów przechowywania, ponieważ mogą one jedynie spowolnić migrację; (iv) aktualnych założeń dotyczących wielkości cząsteczek wpływającej na absorpcję substancji chemicznych w jelitach;
20. wzywa EFSA i Komisję do włączenia do koncepcji grup szczególnie wrażliwych kobiet ciężarnych i karmiących piersią oraz do uwzględnienia w kryteriach oceny ryzyka potencjalnych skutków narażenia na niskie dawki i reakcji na dawki niemonotoniczne;
21. ubolewa, że w obecnej procedurze oceny ryzyka EFSA nie uwzględnia oddziaływania tzw. „efektu koktajlu” ani efektu wielokrotnego równoległego i skumulowanego narażenia na kontakt z materiałami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością i innymi źródłami, co może mieć niekorzystne skutki nawet jeżeli poziomy pojedynczych substancji w mieszaninie są niskie, i nakłania EFSA do uwzględnienia tych efektów w przyszłości; apeluje również do Komisji o rozważenie takiego efektu, w tym przez długie okresy czasu, przy oznaczaniu limitów migracji, które uznaje się za bezpieczne dla zdrowia ludzi;
22. wzywa do prowadzenia dalszych badań naukowych nad oddziaływaniem różnych chemikaliów;
23. ubolewa też, że jak dotąd EFSA nie bierze pod uwagę możliwości obecności szkodliwych mikroorganizmów w materiałach przeznaczonych do kontaktu z żywnością; wzywa w związku z tym Panel ds. zagrożeń biologicznych EFSA (BIOHAZ) do zbadania kwestii obecności tych mikroorganizmów w materiałach przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz do przygotowania opinii EFSA na ten temat;
24. zauważa, że materiały przeznaczone do kontaktu z żywnością są objęte zakresem stosowania rozporządzenia (UE) nr 528/2012⁽¹⁾ (rozporządzenie w sprawie produktów biobójczych, „BPR”), ponieważ biobójcze substancje czynne mogą występować w takich materiałach, by zapewnić, że ich powierzchnia pozostanie wolna od skażenia mikrobiologicznego (środki dezynfekujące), oraz by konserwować żywność (konserwanty); zauważa jednak, że poszczególne rodzaje biobójczych substancji czynnych w materiałach przeznaczonych do kontaktu z żywnością podlegają różnym ramom prawnym oraz że ECHA, EFSA lub obie agencje razem muszą dokonywać oceny ryzyka w zależności od rodzaju substancji;
25. wzywa Komisję do zapewnienia spójności między rozporządzeniem w sprawie materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością a rozporządzeniem w sprawie produktów biobójczych oraz do wyjaśnienia przy tym roli ECHA i EFSA; ponadto wzywa Komisję do wypracowania zharmonizowanego i skonsolidowanego podejścia do oceny ogólnej i wydawania zezwoleń dla substancji wykorzystywanych jako biobójcze substancje czynne w materiałach przeznaczonych do kontaktu z żywnością, aby unikać nakładania się przepisów, niepewności prawa i powielania pracy;
26. wzywa EFSA do wzięcia pod uwagę faktu, że w 2009 r. Komitet Naukowy ds. Pojawiających się i Nowo Rozpoznanych Zagrożeń dla Zdrowia (SCENIHR) określił miejsca produkcji żywności jako krytyczne pod względem sprzyjania rozwojowi bakterii opornych zarówno na antybiotyki, jak i biobójcze substancje czynne; stwierdza zatem, że materiały przeznaczone do kontaktu z żywnością, które zawierają biobójcze substancje czynne, również mogą przyczynić się do występowania u ludzi bakterii opornych na antybiotyki;

⁽¹⁾ Dz.U. L 167 z 27.6.2012, s. 1.

Czwartek, 6 października 2016 r.

27. podkreśla, że materiały przeznaczone do kontaktu z żywnością są istotnym źródłem narażenia ludzi na budzące obawy chemikalia, w tym związki perfluorowane i substancje zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego, jak na przykład ftalany i bisfenole, które powiązano z chorobami przewlekłymi, problemami reprodukcyjnymi, zaburzeniami metabolicznymi, alergiami i problemami w rozwoju neurologicznym; zauważa, że migracja takich substancji chemicznych jest szczególnie niepokojąca w przypadku materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością ze względu na ich potencjał wyrządzania szkód nawet w wyjątkowo niskich dawkach;

28. odnotowuje z zaniepokojeniem zwiększony wpływ na zdrowie, jaki substancje wykorzystywane w materiałach przeznaczonych do kontaktu z żywnością mogą mieć na zdrowie niemowląt i małych dzieci;

29. wzywa Komisję do uzupełnienia – w ramach oceny bezpieczeństwa – luki między przepisami dotyczącymi REACH a materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością poprzez zobowiązanie przedsiębiorstw do przeprowadzania ocen bezpieczeństwa dotyczących wpływu na zdrowie ludzkie w przypadku narażenia na kontakt z chemikaliami stosowanymi w materiałach przeznaczonych do kontaktu z żywnością w czasie produkcji, używania i dystrybucji; uważa, że powinno to zostać doprecyzowane w rozporządzeniu (WE) nr 1935/2004;

30. wzywa Komisję do zapewnienia lepszej koordynacji i zastosowania bardziej spójnego podejścia do rozporządzenia REACH oraz przepisów dotyczących materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, w szczególności w odniesieniu do CMR (kategorie 1A, 1B i 2) lub substancji sklasyfikowanych w rozporządzeniu REACH jako substancje wzbudzające szczególnie duże obawy (SVHC), oraz do dopilnowania, by szkodliwe substancje stopniowo wycofywane na mocy rozporządzenia REACH zostały także stopniowo wycofane w kontekście materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością; podkreśla, że aby zagwarantować wykluczenie jakiegokolwiek zagrożenia dla zdrowia publicznego, Komisja musi okresowo informować i Parlament i Radę oraz aktualizować przekazywane przez siebie informacje w przypadku gdy niektóre substancje wzbudzające obawy (takie jak substancje wzbudzające szczególnie duże obawy (SVHC), CMR, substancje chemiczne podatne na bioakumulację lub niektóre kategorie substancji chemicznych zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego), zakazane lub stopniowo wycofywane na mocy REACH lub innych aktów prawnych, są nadal stosowane w materiałach przeznaczonych do kontaktu z żywnością; wzywa Komisję, aby rozważyła uznanie bisfenolu A (BPA) za jedną z substancji sklasyfikowanych jako substancje wzbudzające szczególnie duże obawy (SVHC);

31. przyjmuje do wiadomości opublikowanie przez Komisję w dniu 15 czerwca 2016 r. naukowych kryteriów określania właściwości zaburzających gospodarkę hormonalną substancji czynnych stosowanych w produktach biobójczych i środkach ochrony roślin; podkreśla jednak potrzebę przyjęcia kryteriów horyzontalnych dotyczących wszystkich produktów, w tym materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, i wzywa Komisję do bezwzględnego przedstawienia takich kryteriów; apeluje, by kryteria te, po ich wejściu w życie, były uwzględniane w procedurze oceny ryzyka powodowanego przez materiały przeznaczone do kontaktu z żywnością;

32. przyjmuje do wiadomości fakt, że w następstwie niedawnej opinii EFSA Komisja ostatecznie ogłosiła swój plan wprowadzenia limitu migracji dla BPA w wysokości 0,05 mg/kg w odniesieniu do opakowań i pojemników z tworzyw sztucznych, a także w odniesieniu do lakierów i powłok stosowanych w pojemnikach metalowych; mając jednak na uwadze, że wiele ocen EFSA w ciągu ostatnich dziesięciu lat nie rozwiązało skutecznie wszystkich problemów zdrowotnych oraz że EFSA będzie ponownie oceniać⁽¹⁾ zagrożenia związane z BPA w 2017 r., w następstwie publikacji sprawozdania budzącego obawy, że obecne tolerowane dzienne pobranie (TDI) nie chroni płodów ani niemowląt przed skutkami oddziaływania BPA na układ odpornościowy i w którym zaleca się doradzanie konsumentom obniżenia stopnia narażenia na BPA z żywności i innych źródeł, wzywa do ustanowienia zakazu stosowania BPA we wszystkich materiałach przeznaczonych do kontaktu z żywnością;

33. przyjmuje do wiadomości, w oparciu o sprawozdanie naukowe i techniczne z 2015 r. przygotowane przez Wspólne Centrum Badawcze Komisji, problem metali ciężkich migrujących do jedzenia; zdaje sobie sprawę z tego, że Komisja przeprowadza przegląd limitów dla ołowiu i kadmu dotyczących wyrobów ceramicznych (dyrektywa Rady 84/500/EWG); zdecydowanie wzywa Komisję do przedstawienia wniosku legislacyjnego wprowadzającego niższe limity uwalniania kadmu i ołowiu oraz ubolewa, że przegląd dyrektywy 84/500/EWG nie został jeszcze omówiony w Parlamencie i Radzie;

34. popiera inicjatywy w zakresie badań naukowych i innowacji mające na celu opracowanie nowych substancji do stosowania w materiałach przeznaczonych do kontaktu z żywnością, które okazały się bezpieczne dla zdrowia ludzi; uważa jednak, że obecnie żadna bezpieczniejsza alternatywa nie może zawierać bisfenolu S (BPS) jako substytutu bisfenolu A (BPA), ponieważ BPS może mieć właściwości toksykologiczne podobne do BPA⁽²⁾;

⁽¹⁾ https://www.efsa.europa.eu/en/press/news/160426a?utm_content=hl&utm_source=EFSA+Newsletters&utm_campaign=3bd764133f-HL_20160428&utm_medium=email&utm_term=0_7ea646dd1d-3bd764133f-63626997

⁽²⁾ Komitet ds. Analiz Społeczno-Ekonomicznych (SEAC), opinia w sprawie Załącznika XV do dossier zawierającego propozycje ograniczenia bisfenolu A, s. 13 http://www.echa.europa.eu/documents/10162/13641/bisphenol_a_seac_draft_opinion_en.pdf

Czwartek, 6 października 2016 r.

35. popiera zwłaszcza dalsze badania nad nanomateriałami, ponieważ nadal nie ma pewności naukowej co do ich skutków i zdolności migracyjnych oraz skutków dla zdrowia ludzkiego; w związku z tym uważa, że w przypadku nanomateriałów konieczne powinno być uzyskanie zezwolenia na wykorzystanie nie tylko w tworzywach sztucznych, lecz we wszystkich materiałach przeznaczonych do kontaktu z żywnością, a ponadto że nie należy ich oceniać wyłącznie luzem;

36. zauważa, że przeszkody rynkowe, a w szczególności występowanie o zezwolenia na podstawie różnych przepisów krajowych, skutkują utratą możliwości poprawy bezpieczeństwa żywności za pośrednictwem innowacji;

Identyfikowalność

37. uważa, że deklaracja zgodności może być skutecznym narzędziem gwarantującym, że materiały przeznaczone do kontaktu z żywnością są zgodne z odpowiednimi przepisami, i zaleca, by wszystkim materiałom przeznaczonym do kontaktu z żywnością, zarówno tym zharmonizowanym, jak i niezharmonizowanym, towarzyszyła deklaracja zgodności i odpowiednia dokumentacja, jak ma to obecnie miejsce w przypadku materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, w odniesieniu do których przyjęto szczególne środki; uważa, że należy lepiej odzwierciedlić warunki użytkowania w odpowiednich deklaracjach zgodności;

38. ubolewa jednak, że mimo iż pewne dokumenty są obowiązkowe, deklaracje zgodności nie zawsze są dostępne do celów egzekwowania przepisów, a jeżeli są one dostępne, to ich jakość nie zawsze jest wystarczająca, aby zapewnić, że są one miarodajnym źródłem dokumentowania zgodności;

39. apeluje, by identyfikowalność i zgodność materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością importowanych z państw trzecich została zwiększona poprzez wprowadzenie wymogu prowadzenia należytej i pełnej dokumentacji dotyczącej identyfikowalności i deklaracji zgodności; podkreśla, że importowane materiały przeznaczone do kontaktu z żywnością muszą być zgodne z normami UE, a tym samym gwarantować ochronę zdrowia publicznego i zapewnić uczciwą konkurencję;

40. wzywa Komisję do wprowadzenia obowiązkowego etykietowania zamierzonej obecności nanomateriałów w materiałach przeznaczonych do kontaktu z żywnością, jak również składu materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością stosowanych w produktach ekologicznych i produktach przeznaczonych dla grup krytycznych;

Zgodność, egzekwowanie prawa i kontrole

41. wyraża zaniepokojenie tym, że stopień egzekwowania przepisów dotyczących materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością jest w UE bardzo zróżnicowany; podkreśla znaczenie opracowania unijnych wytycznych dotyczących materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, tak by ułatwić zharmonizowane i jednolite wdrażanie oraz lepsze egzekwowanie przepisów w państwach członkowskich; w związku z tym podkreśla znaczenie wymiany danych pomiędzy państwami członkowskimi; uważa, że inne nielegislacyjne opcje polityczne, takie jak doświadczenia związane z samooceną przemysłu, powinny być uzupełnieniem środków na rzecz poprawy egzekwowania rozporządzenia ramowego w sprawie materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością;

42. uważa, że dzięki dalszej harmonizacji materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością można zapewnić jednolity, wysoki poziom ochrony zdrowia ludzkiego;

43. zaleca wprowadzenie jednolitych unijnych norm dotyczących badań analitycznych dla poszczególnych materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w celu zapewnienia, że przedsiębiorstwa i właściwe organy w całej UE będą prowadzić badania tą samą metodą; zauważa, że wprowadzenie jednolitych metod testowania zagwarantowałoby równe traktowanie materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością na całym rynku wewnętrznym, co zapewniłoby lepsze standardy monitorowania i wyższy poziom ochrony;

44. podkreśla, że obowiązkiem każdego państwa członkowskiego jest przeprowadzanie kontroli przedsiębiorstw, które produkują lub importują materiały przeznaczone do kontaktu z żywnością; wyraża jednak ubolewanie, że niektóre państwa członkowskie nie nakładają na przedsiębiorstwa obowiązku rejestrowania swojej działalności gospodarczej, dzięki czemu przedsiębiorstwa te mogą uniknąć kontroli zgodności; wzywa Komisję do zobligowania tych państw członkowskich, które dotychczas tego nie uczyniły, do nałożenia na wszystkie przedsiębiorstwa produkujące lub importujące materiały przeznaczone do kontaktu z żywnością obowiązku oficjalnego zarejestrowania swojej działalności gospodarczej zgodnie z przeglądem rozporządzenia (WE) nr 882/2004; uznaje, że w szeregu państw członkowskich istnieją odpowiednie mechanizmy rejestracyjne, które mogą być przykładem najlepszych praktyk;

45. wzywa państwa członkowskie do prowadzenia częstszych i skuteczniejszych kontroli urzędowych opartych na ryzyku niezgodności oraz odnośnych zagrożeniach dla zdrowia, z uwzględnieniem ilości żywności, docelowej grupy konsumentów oraz okresu czasu, przez jaki żywność stykała się z danym materiałem przeznaczonym do kontaktu z żywnością, jak również rodzaju materiału przeznaczonego do kontaktu z żywnością, temperatury i wszelkich innych istotnych czynników;

Czwartek, 6 października 2016 r.

46. podkreśla, że państwa członkowskie muszą zapewnić niezbędny personel i wyposażenie do przeprowadzania jednolitych, rzetelnych i systematycznych kontroli, jak również system odstraszających kar w przypadkach stwierdzenia niezgodności, zgodnie z przeglądem rozporządzenia (WE) nr 882/2004;

47. podkreśla znaczenie sprawniejszej współpracy i koordynacji między państwami członkowskimi i Komisją za pośrednictwem systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach, aby umożliwić szybkie i skuteczne usuwanie zagrożeń dla zdrowia;

48. wzywa Komisję do dalszej analizy podejścia opartego na kontroli bezpieczeństwa gotowych wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością lub innych procedur udzielania zezwoleń dla takich wyrobów;

49. z zadowoleniem przyjmuje program Komisji Europejskiej „Lepsze szkolenia na rzecz bezpieczniejszej żywności”; zachęca do rozszerzenia działań prowadzonych w jego ramach;

o

o o

50. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji, a także rządowi i parlamentom państw członkowskich.
